ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **Stavební bytové družstvo Hradec Králové,** se sídlem V Lipkách 894, Hradec Králové, zastoupený JUDr. Robertem Kubou, advokátem se sídlem Bieblova 782, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje,** se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 12. 2010, č. j. 30 A 8/2010 - 26,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 12. 2010, č. j. 30 A 8/2010 - 26, **se ruší.**

II. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 29. 1. 2010, č.j. 21587/RR/2009, a rozhodnutí Městského úřadu Dobruška ze dne 15. 10. 2009, č.j. MUD 5534/2009 KT/PS, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **6800 Kč** do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Roberta Kuby, advokáta se sídlem Bieblova 782, Hradec Králové.

Odůvodnění:

Oznámením ze dne 30. 1. 2009, č.j. MMHK/013140/2009, doručeným žalobci dne 2. 2. 2009, zahájil Magistrát města Hradec Králové správní řízení ve věci podezření z porušení § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“) a spáchání správního deliktu podle § 35 odst. 1 písm. h) zákona o státní památkové péči. Usnesením ze dne 10. 6. 2009, č.j. 5545/RR/2009, žalovaný podle § 131 odst. 4 správního řádu pověřil k projednání a rozhodnutí této věci Městský úřad Dobruška.

Městský úřad Dobruška rozhodnutím ze dne 15. 10. 2009, č.j. MUD 5534/2009 KT/PS, vyslovil, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 35 odst. 1 písm. h) zákona o státní památkové péči tím, že provedl bez závazného stanoviska orgánu státní památkové péče výměnu 68 ks oken na budově č.p. 894 na pozemku p.č. st. 997 v k.ú. Hradec Králové, která se nachází na území Městské památkové zóny Hradec Králové, ačkoli není kulturní památkou, přičemž nešlo o případ vyloučení povinnosti vlastníka vyžádat si toto závazné stanovisko. Za tento správní delikt uložil městský úřad žalobci pokutu ve výši 1 471 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

Žalobce podal proti rozhodnutí městského úřadu odvolání, které bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 1. 2010, č.j. 21587/RR/2009, podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto, a napadené rozhodnutí městského úřadu bylo potvrzeno.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce u Krajského soudu v Hradci Králové žalobu, kterou se domáhal zrušení uvedených rozhodnutí žalovaného a městského úřadu nebo snížení uložené pokuty. Krajský soud rozsudkem ze dne 21. 12. 2010, č. j. 30 A 8/2010 - 26, rozhodnutí žalovaného a městského úřadu zrušil pro nezákonnost a pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V prvé řadě shledal krajský soud nedůvodnou námitku žalobce, podle níž se § 35 zákona o státní památkové péči nevztahuje na právnické osoby jednající mimo rámec své podnikatelské činnosti. Pokud jde o stanovení výše uložené pokuty, konstatoval krajský soud, že v daném případě byl porušen § 2 odst. 4 správního řádu, podle něhož správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Tato vada měla podle krajského soudu za následek nezákonné rozhodnutí. Krajský soud v této souvislosti uvedl, že o vyloučení vedoucího odboru památkové péče a tajemnice Magistrátu města Hradec Králové z projednávání a rozhodnutí věci měl v daném případě nejprve rozhodovat představený, kterým je primátor města Hradec Králové. Usnesení, kterým žalovaný namísto uvedeného postupu pověřil Městský úřad Dobruška projednáním a rozhodnutím ve věci, je proto nezákonné. V důsledku toho rozhodl o věci v prvním stupni nepříslušný správní orgán. Navíc krajský soud vytkl městskému úřadu, že podle obsahu spisu neučinil žádný úkon ve věci, resp. že o jím údajně provedených úkonech neučinil do spisu žádný záznam a že rozhodnutí o správním deliktu pouze převzal z konceptu rozhodnutí připraveného Magistrátem města Hradec Králové. Městský úřad se podle krajského soudu řádně nevypořádal ani s výší uložené pokuty a omezil se pouze na obecná konstatování o společenské nebezpečnosti, míře poškození památkových hodnot, nemožnosti nápravy atd. Správní orgány měly podle jeho názoru přihlédnout ke skutečnosti, že věcně a místně příslušný stavební úřad by mohl žalobci za provedení nepovolené či neohlášené výměny oken uložit pokutu a nařídit jejich odstranění. Pokuta za porušení zákona o státní památkové péči by se za těchto okolností mohla stát nepřiměřenou. O uložení pokuty proto podle krajského soudu neměly orgány státní památkové péče rozhodnout dříve, než o věci rozhodne stavební úřad.

Žalovaný (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatel namítá, že předmětná výměna oken u stavby, která se nachází na území městské památkové zóny, avšak není kulturní památkou, je udržovací prací, která nevyžaduje podle § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, v této věci tedy

není dána pravomoc stavebního úřadu. Navíc považuje stěžovatel za nesprávný názor krajského soudu, podle něhož orgány státní památkové péče musí vyčkat, zda příslušný stavební úřad nařídí nápravné opatření, a to mj. i vzhledem k prekluzívním lhůtám pro uložení pokuty za správní delikt podle zákona o státní památkové péči. Krajský soud podle stěžovatele konstatoval, že pokuta je zjevně nepřiměřená, aniž by se zabýval okolnostmi daného případu, tedy zejména skutečností, že rozsáhlá výměna 68 oken za nová okna plastová bez předchozího vyžádání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče je masivním a nevratným zásahem do Městské památkové zóny v Hradci Králové. Pokud jde o postup při posouzení možného vyloučení vedoucího odboru památkové péče a tajemnice Magistrátu města Hradec Králové z projednání a rozhodování věci, ztotožnil se stěžovatel s názorem krajského soudu, že o vyloučení těchto osob měl rozhodnout primátor města Hradec Králové, nicméně pověření Městského úřadu Dobruška projednáním a rozhodnutím věci podle názoru stěžovatele nezakládalo takovou vadu řízení, která by měla být důvodem ke zrušení žalobou napadených rozhodnutí.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jedná za něj osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž v prvé řadě zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl přitom k závěru, že rozhodnutí krajského soudu nemůže obstát, byť primárně z jiných důvodů, než uváděl stěžovatel v kasační stížnosti.

Podle ustálené judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu musí soudy z úřední povinnosti, tedy i bez příslušné žalobní či stížní námitky, zkoumat, zda v posuzované věci nedošlo k uplynutí prekluzivní lhůty a tedy i k zániku oprávnění správního orgánu ke stanovení určité povinnosti jednotlivci. Ústavní soud v nálezu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, publikovaném pod č. 38, sv. 52 Sb. ÚS, vyložil, z jakých důvodů správním soudům vzniká povinnost přihlížet k prekluzi z moci úřední: „*Institut prekluze využívají prakticky všechna odvětví právního řádu (…). Ze širokého zastoupení prekluze v různých právních odvětvích vyplývají také samozřejmé obsahové rozdíly; přesto však vždy zůstávají určité znaky společné, bez nichž by již nebylo možno o prekluzi vůbec hovořit. Mezi ně lze v prvé řadě počítat konstrukci prekluze, založenou na dvou právních skutečnostech: na uplynutí doby a na neuplatnění práva v této době. Důsledkem prekluze je dále vždy zánik samotného subjektivního práva. Konečně za společný rys prekluze lze považovat i to, že k ní má orgán veřejné moci přihlížet z úřední povinnosti; tento požadavek je logickým důsledkem závažnosti následků, které jsou s prekluzí spojeny. Účelem jakéhokoliv procesu nikdy není ochrana neexistujících či fiktivních práv, a proto nelze prekludovanému právu poskytovat ochranu.*“ Ústavní soud tedy uzavřel, že „*též v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je povinností soudu přihlížet z moci úřední k takovým skutečnostem významným z hlediska hmotného práva, jakými jsou absolutní neplatnost smlouvy nebo prekluze, a to i v případě, že je žalobce nevytkl v žalobním bodu vůbec, nebo tak učinil po lhůtě pro podání žaloby*“.

Ve shodě s tímto stanoviskem Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 4. 2009, č. j. 1 Afs 145/2008 - 135, publikovaném pod č. 1851/2009 Sb. NSS, uvedl, že pokud by správní soudy nepřihlížely k prekluzi práva vyměřit či doměřit daň (v daném případě se jednalo o daňové řízení) jen proto, že prekluze nebyla účastníky řádně namítnuta, pak by poskytovaly ochranu

neexistujícím právům, čímž by se dostávaly do rozporu se svým hlavním posláním, kterým je ochrana veřejných subjektivních práv fyzických i právnických osob. Stejně tak k uplynutí prekluzivní lhůty k uložení pokuty za správní delikt musí správní soudy přihlížet i bez námitky žalobce či stěžovatele (srov. mj. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 5 As 73/2008 – 117, dostupný na www.nssoud.cz, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010 – 134, publikovaný pod č. 2122/2010 Sb. NSS).

Žalobce měl podle správních orgánů v posuzované věci spáchat správní delikt podle § 35 odst. 1 písm. h) zákona o státní památkové péči. Podle § 37 odst. 2 zákona o státní památkové péči lze pokutu za spáchání některého ze správních deliktů podle § 35 zákona o státní památkové péči uložit jen do jednoho roku ode dne, kdy se o porušení povinnosti dozvěděl orgán státní památkové péče, který je příslušný pokutu uložit, nejdéle však do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Jedná se o prekluzivní lhůty, po jejichž uplynutí již nelze pokutu za správní delikt uložit. Byť tedy žalobce v daném případě námitku prekluze v řízení o žalobě proti rozhodnutí stěžovatele neuplatnil, bylo povinností krajského soudu k případnému uplynutí lhůty k uložení pokuty za správní delikt přihlédnout.

Pro stanovení počátku subjektivní jednoroční lhůty k uložení pokuty je rozhodující den, kdy se orgán státní památkové péče dozvěděl o porušení povinnosti. Z judikatury správních soudů (srov. např. rozsudky Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 1996, sp. zn. 6 A 103/94, ze dne 18. 2. 1997, sp. zn. 7 A 167/94, a ze dne 10. 2. 1995, sp. zn. 7 A 147/94, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 5 A 1/2001 - 56, publikovaný pod č. 329/2004 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010 – 134, publikovaný pod č. 2122/2010 Sb. NSS) a Ústavního soudu (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 7. 2007, sp. zn. II. ÚS 192/05, publikovaný pod č. 110, sv. 46 Sb. ÚS) vyplývá, že počátek běhu prekluzivní subjektivní lhůty k uložení pokuty za správní delikt je dán okamžikem, kdy se správní orgán dozví o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona. Vědomost o porušení povinnosti je vázána na určité skutečnosti, z nichž plyne důvodné podezření, že k porušení povinnosti došlo. V okamžiku, kdy správní orgán takové skutečnosti zjistí, lze tedy již předběžně posoudit, zda je dáno důvodné podezření, že došlo k jednání, které naplňuje zákonem stanovené znaky skutkové podstaty správního deliktu. V tomto okamžiku nemusí být postaveno najisto, že k porušení povinnosti skutečně došlo, neboť definitivní závěr o spáchání správního deliktu lze učinit až po shromáždění veškerých nezbytných podkladů pro rozhodnutí v daném správním řízení.

V rozsudku ze dne 28. 5. 2010, č. j. 2 Afs 125/2009 - 104, publikovaném pod č. 2207/2011 Sb. NSS, se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou počátku běhu subjektivní prekluzivní lhůty pro uložení pokuty podle § 17 odst. 4 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 31. 5. 2008, a vyslovil následující názor: „*[A]čkoliv jde o lhůtu subjektivní, počátek běhu takové lhůty nemůže být v žádném případě dán pouhým vědomím správního orgánu, resp. jeho pracovníků o porušení cenových předpisů. Pokud by se totiž počátek běhu subjektivní lhůty odvíjel od subjektivních postojů pracovníků příslušného orgánu k těmto zjištěním, tedy jejich myšlenkového postupu, při kterém dospěli k závěru, že určitá zjištěná skutečnost je porušením cenových předpisů a kterých, byl by počátek běhu subjektivní lhůty odvislý od právně zcela neuchopitelných postojů pracovníků, např. jejich odbornosti, znalosti práva, pracovitosti, pohotovosti, ale i od personálního obsazení příslušného správního úřadu apod. (…) Shora zmiňované „dozvědění se o porušení cenových předpisů“ jako počátku běhu subjektivní prekluzivní lhůty pro uložení sankce za správní delikt proto musí být založeno na objektivní skutečnosti, tj. například dni, kdy příslušný orgán rozhodl o zahájení příslušného řízení, či dni, kdy jiným dostatečným způsobem zachyceným ve správním spise vyjádřil své důvodné podezření, že došlo k porušení zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2008, č. j. 9 As 42/2008 - 98, dostupný na www.nssoud.cz). Smyslem jednoroční subjektivní prekluzivní lhůty je přimět správní orgán k aktivní činnosti od okamžiku, kdy se dozví*

o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení cenových předpisů.“ Druhý senát Nejvyššího správního soudu tak uzavřel, že „*[p]očátek běhu lhůty je třeba spojit s objektivní skutečností, kdy správní orgán dospěl k závěru, že je dán důvodný předpoklad, že byly porušeny cenové předpisy. Takovou objektivní skutečností je v nyní projednávané věci vyhotovení kontrolního protokolu. Nejvyšší správní soud nesouhlasí s názorem stěžovatele, že cenový kontrolní orgán měl v okamžiku vyhotovení kontrolního protokolu již jistotu, že k porušení cenových předpisů došlo*“.

S tímto právním názorem se ovšem neztotožnil sedmý senát Nejvyššího správního soudu, který usnesením ze dne 2. 2. 2012, č. j. 7 As 95/2011 – 89, dostupným na www.nssoud.cz, postoupil tuto věc podle § 17 odst. 1 s. ř. s. k rozhodnutí rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu. Sedmý senát na rozdíl od druhého senátu zastává názor, že za skutečnost určující počátek běhu subjektivní prekluzívní lhůty je třeba považovat již pouhou vědomost o skutkových okolnostech, které umožní předběžné právní zhodnocení, aniž by se jednalo o informaci zvláště kvalifikovanou. Podle sedmého senátu se počátek běhu této lhůty „*nespojuje s posouzením spočívajícím v kvalifikovaném předběžném vyhodnocení věci, ale s možností takové předběžné vyhodnocení provést. Počátek běhu subjektivní prekluzívní lhůty je tedy třeba počítat ode dne, kdy se do dispoziční sféry správního orgánu dostane informace o možném porušení zákona, bez ohledu na to, jaké závěry poté správní orgán z této informace dovodí. Musí se však jednat o takovou informaci, z níž je alespoň v základních rysech zřejmé, v čem konkrétně má porušení zákona spočívat*“. Sedmý senát tento svůj názor opírá rovněž o judikaturu Ústavního soudu (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09, publikovaný pod č. 56, sv. 56 Sb. ÚS, nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2010, sp. zn. IV. ÚS 946/09, publikovaný pod č. 3, sv. 56 Sb. ÚS).

Rozšířený senát o uvedené právní otázce, která mu byla postoupena k posouzení sedmým senátem, dosud nerozhodl. Za dané situace tedy Nejvyšší správní soud zvažoval, zda není na místě řízení o kasační stížnosti stěžovatele podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. přerušit a vyčkat do rozhodnutí rozšířeného senátu. Dospěl však k závěru, že v posuzované věci lze o kasační stížnosti rozhodnout, aniž by bylo třeba vyčkat rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci postoupené mu sedmým senátem. Řešení názorového rozporu týkajícího se počátku běhu subjektivní prekluzivní lhůty pro uložení pokuty totiž nemůže mít na nyní posuzovaný případ žádný vliv. I při uplatnění názoru zastávaného druhým senátem, který je příznivější pro stěžovatele, neboť vychází z toho, že počátek subjektivní prekluzivní lhůty je dán až okamžikem, kdy správní orgán na základě zjištěných skutečností dospěl k závěru, že existuje důvodný předpoklad, že byl porušen zákon, je totiž v nyní posuzované věci třeba uzavřít, že žalobci byla uložena pokuta až po uplynutí jednoroční prekluzivní lhůty (viz dále). Za této situace by přerušení řízení bylo neúčelné a odporovalo by zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení.

V daném případě je ze správního spisu zřejmé, že se věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče, tj. Magistrát města Hradec Králové, dozvěděl o výměně oken na předmětné budově nejpozději dne 11. 12. 2008. Tato skutečnost vyplývá ze záznamu o určení osoby oprávněné provádět úkony v řízení ze dne 11. 12. 2008, č.j. MMHK/172659/2008. Podle protokolu ze dne 12. 1. 2009, č.j. MMHK/004384/2009, vyhotoveného Magistrátem města Hradec Králové, se dne 12. 1. 2009 konalo s představiteli žalobce jednání „*ve věci nepovolené výměny oken ve smyslu § 35 odst. 1 písm. h) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (…). Konkrétně se jednalo ve věci památkovým orgánem nepovolené výměny oken, tedy udržovacích prací na nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové zóně, jako možného porušení zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. v platném znění, na objektu stavby pro administrativu č.p. 894 v ulici V Lipkách v Hradci Králové na pozemku st. parc. č. 997, v k.ú. Hradec Králové*“. Z protokolu dále vyplývá, že přítomné osoby sdělily, že stavební práce byly započaty dne 27. 10. 2008 a probíhaly do dne 27. 11. 2008, přičemž žalobce neohlásil provedení výměny oken příslušnému stavebnímu úřadu. Žalobce nepožádal ani příslušný orgán státní památkové péče o závazné stanovisko k výměně oken. Z vyjádření těchto osob dále plyne, že si žalobce byl vědom svého pochybení a byl ochoten řešit

nastalou situaci jakoukoliv úpravou, která by nespočívala v odstranění instalovaných oken. Magistrát města Hradec Králové v této souvislosti výslovně upozornil žalobce, že „*vzhledem k vývoji celého správního řízení, je reálná možnost, že účastníku řízení může být uložena pokuta*“.

Z uvedeného tedy vyplývá, že během jednání dne 12. 1. 2009 vyšlo najevo, že žalobce provedl výměnu oken na předmětné budově, která, byť není kulturní památkou, se nachází na území městské památkové zóny. K výměně oken došlo bez vydání předchozího závazného stanoviska orgánu státní památkové péče, přičemž se nejednalo o situaci, kdy závazné stanovisko není vyžadováno. Žalobce navíc uvedl, že si byl svého pochybení vědom. Orgánu státní památkové péče tedy již během tohoto jednání byly známy skutečnosti, jež tvořily dostatečný podklad pro kvalifikované posouzení otázky, zda se jedná o důvodné podezření ze spáchání správního deliktu. Zároveň orgán státní památkové péče již v průběhu jednání vyjádřil své podezření, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 35 odst. 1 písm. h) zákona o státní památkové péči, a po následném vyhodnocení zjištěných skutečností dospěl k závěru, že žalobci může být za správní delikt uložena pokuta, na což ho také výslovně upozornil. Je tedy zřejmé, že během tohoto jednání měl již orgán státní památkové péče dostatečnou znalost o skutkových okolnostech, které byly nezbytné k provedení kvalifikovaného předběžného vyhodnocení věci. Současně také orgán státní památkové péče na základě těchto skutečností dospěl k závěru, že je dán důvodný předpoklad, že byl porušen zákon o státní památkové péči. I přes uvedený názorový rozpor mezi sedmým a druhým senátem Nejvyššího správního soudu ohledně otázky počátku běhu prekluzivní subjektivní lhůty k uložení pokuty za správní delikt, je tedy zřejmé, že v daném případě nastal počátek běhu jednoroční prekluzivní lhůty k uložení pokuty nejpozději v den konání uvedeného jednání, tj. dne 12. 1. 2009.

Za dané situace tedy nemá Nejvyšší správní soud pochybnosti o tom, že k uplynutí subjektivní jednoroční lhůty pro uložení pokuty podle § 37 odst. 2 zákona o státní památkové péči došlo nejpozději dne 12. 1. 2010. Na plynutí této lhůty přitom nemá žádný vliv ani skutečnost, že projednáním a rozhodnutím věci byl namísto místně příslušného Magistrátu města Hradec Králové pověřen Městský úřad Dobruška. Rozhodnutí o tom, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 35 odst. 1 písm. h) zákona o státní památkové péči, vydal městský úřad dne 15. 10. 2009. Vzhledem k tomu, že se žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odvolal, nabylo rozhodnutí právní moci až dnem, kdy bylo zástupci žalobce doručeno rozhodnutí stěžovatele o zamítnutí odvolání, tj. dne 1. 2. 2010. Podle ustálené judikatury se za okamžik uložení pokuty za správní delikt považuje až okamžik, kdy účastníku řízení vznikne právní povinnost se rozhodnutí podrobit a pokutu zaplatit. Ta nastává právní mocí rozhodnutí o správním deliktu, nestačí, pokud je v zákonem stanovené lhůtě vydáno nepravomocné správní rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 5 A 1/2001 - 56, publikovaný pod č. 329/2004 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2007, č. j. 5 As 55/2006 - 145, publikovaný pod č. 1445/2008 Sb. NSS). Z tohoto tedy vyplývá závěr, že pokuta za správní delikt byla v daném případě žalobci uložena až po uplynutí zákonem stanovené jednoroční prekluzivní lhůty podle § 37 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Jak již bylo uvedeno, uplynutí prekluzivní lhůty pro uložení pokuty za správní delikt je vadou, k níž musí soudy ve správním soudnictví přihlížet z úřední povinnosti. Krajský soud tedy měl v daném případě zrušit rozhodnutí orgánů státní památkové péče primárně z důvodu uplynutí prekluzivní lhůty pro uložení pokuty. Byť krajský soud rozhodnutí stěžovatele a správního orgánu prvého stupně skutečně zrušil, učinil tak ze zcela jiných důvodů. Zrušující výrok napadeného rozsudku krajského soudu tedy stojí na důvodech, které vzhledem k uplynutí prekluzivní lhůty pro uložení pokuty nemohou obstát. Za takové situace je třeba podle ustálené judikatury rozhodnutí krajského soudu zrušit (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího

správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, publikované pod č. 1865/2009 Sb. NSS).

Pokud jde o stěžovatelem uplatněné stížní námitky, Nejvyšší správní soud se posouzením jejich důvodnosti nezabýval. Ani případná korekce právního názoru vysloveného krajským soudem v napadeném rozsudku by totiž nemohla nic změnit na skutečnosti, že rozhodnutí o správním deliktu žalobce nabylo právní moci až po uplynutí jednoroční prekluzivní lhůty pro uložení pokuty.

Nejvyšší správní soud dospěl na základě výše uvedeného k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a to z důvodu, který stěžovatel sice neuplatnil, ale k němuž musel Nejvyšší správní soud přihlédnout z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud tedy v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušil. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012]. Vzhledem k tomu, že v dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, než rozhodnutí stěžovatele a správního orgánu prvního stupně zrušit, rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. tak, že rozhodnutí stěžovatele a správního orgánu prvního stupně sám zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012, rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti a zároveň rovněž o nákladech řízení před krajským soudem. Žalobce měl ve věci úspěch, neboť Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí stěžovatele a správního orgánu prvního stupně. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tedy žalobci přísluší právo na náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti, které důvodně vynaložil. Pokud jde o řízení o kasační stížnosti, nevyplývají ze soudního spisu žádné náklady, které by žalobce v tomto řízení vynaložil. Náklady, které žalobce důvodně vynaložil v řízení před krajským soudem, pak spočívají v zaplacení soudního poplatku za podání žaloby ve výši 2000 Kč, odměně advokáta za zastupování ve výši 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a písemné podání žaloby u krajského soudu [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a v náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 2 x 300 Kč za dva úkony právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že žalobce ani přes výzvu učiněnou přípisem ze dne 7. 3. 2011, č. j. 5 As 26/2011 – 45, doručenou zástupci žalobce dne 14. 3. 2011, nesdělil, zda je plátcem daně z přidané hodnoty, nepřiznal Nejvyšší správní soud žalobci náhradu za tuto daň. Celkem tedy přiznal Nejvyšší správní soud žalobci na náhradě nákladů řízení částku 6800 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen zaplatit žalobci prostřednictvím jeho advokáta ve stanovené lhůtě, pokud tak již neučinil na základě výroku II nyní zrušeného rozsudku krajského soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. dubna 2012

JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D.
předsedkyně senátu